

Yritysten henkilöstön kokonaisturvallisuuden ja työhyvinvoinnin järjestelmällinen edistäminen

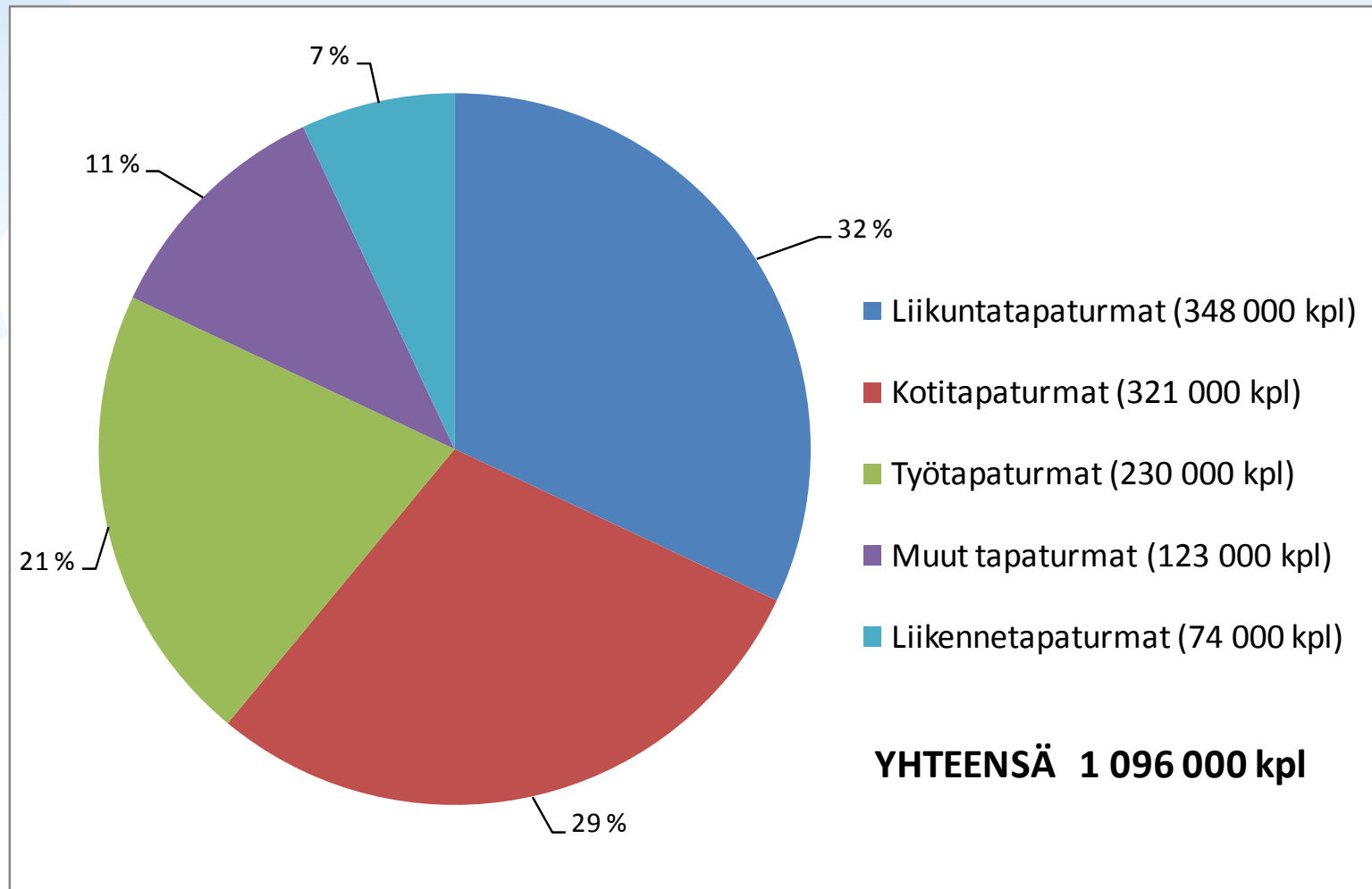
Tutkija Toni Hyytinen
Tampereen teknillinen yliopisto
Turvallisuuden johtamisen ja suunnittelun yksikkö

Hankkeen tausta

Fyysisen vamman aiheuttaneet tapaturmat Suomessa vuonna 2009

Teollisuusyritysten turvallisuuden kehittäminen vapaa-ajan turvallisuutta edistämällä (tutkimushanke 2010-2011)

RAHOITTAJAT

- Työsuojelurahasto
- Tampereen teknillinen yliopisto, Turvallisuuden johtamisen ja suunnittelun yksikkö

YHTEISTYÖORGANISAATIOT

- ABB Oy Service
- Boliden Harjavalta Oy
- Borealis Polymers Oy
- Georgia-Pacific Nordic Oy
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy
- Neste Oil Oyj
- Oras Oy
- Outokumpu Oyj
- Rautaruukki Oyj Raahen tehdas
- Sandvik Mining and Construction Oy
- Sosiaali- ja terveysministeriö, työsuojeluosasto
- UPM-Kymmene Oyj, Seikun saha
- Valio Oy
- Wärtsilä Finland Oy Delivery Centre Vaasa

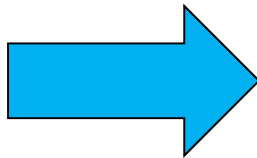
Hankkeen johtopäätökset (1/2)

- Mukana olleet yritykset olivat erittäin kiinnostuneita turvallisuustoimintansa laajentamisesta myös vapaa-ajan puolelle
- Yritysten henkilöstö suhtautui erittäin positiivisesti työnantajan toimesta tehtävään vapaa-ajan turvallisuuden edistämiseen
- Kokonaisturvallisuuden mahdollisia edistämiskeinoja löytyi monipuolisesti

Hankkeen johtopäätökset (2/2)

- Hankkeessa mukana olleilla yrityksillä ei ollut tietoa oman henkilöstönsä poissaolojen syistä, joten edistämistoiminnan suunnitelmallinen painottaminen oli mahdotonta
- Toteutetut vapaa-ajan turvallisuuden tai hyvinvoinnin parantamiseen pyrkivät toimenpiteet olivat yksittäisiä eikä niiden vaikutuksia ollut juurikaan seurattu yrityksissä

**Yksittäisistä käytännöistä
järjestelmällisempään
kokonaisturvallisuuden edistämiseen!**

Hankkeen lopputuotos

Hankkeen lopputuotoksena laadittu tietopaketti saatavilla internetistä:

www.tsr.fi

-> tätä on tutkittu -> hankenumero 110117

www.kotitapaturma.fi

-> linkkejä tapaturmista muualle -> oppimateriaaleja

Yritysten henkilöstön kokonaisturvallisuuden ja työhyvinvoinnin järjestelmällinen edistäminen (tutkimushanke 2012-2014)

Hankkeen osapuolet

PÄÄRAHOITTAJAT

- Työsuojelurahasto
- Tampereen teknillinen yliopisto, Turvallisuuden johtamisen ja suunnittelun yksikkö

YHTEISTYÖORGANISAATIOT

- Maintpartner Oy ja Insta Automation Oy (MPiA)
- Neste Oil Oyj
- Nokian Renkaat Oyj
- Sandvik Mining and Construction Oy
- Sosiaali- ja terveysministeriö, työsuojeluosasto

Mitä hankkeessa tehtiin?

- Hankkeessa oli mukana neljä kohdeyritystä, joissa kaikissa rakennettiin uudenlainen toimintatapa, jonka myötä yrityksen turvallisuustyössä huomioitiin myös henkilöstön vapaa-ajan turvallisuus
- Hankkeen aikana kerättiin kokemuksia uudesta toimintatavasta (rakentamisesta, käyttöönotosta ja vaikutuksista)
- Hankkeen lopuksi saatujen kokemusten ja tulosten perusteella laadittiin suositus henkilöstön kokonaisturvallisuuden ja työhyvinvoinnin järjestelmällisestä edistämisestä (HEKOTE)

Toimintatavan rakentamisen konsepti

Hankkeen tuloksia

Järjestelmällisen toiminnan saavuttaminen

- Neste Oililla ja Sandvikilla saavutettiin hankkeen tavoitteena ollut järjestelmällinen toiminta henkilöstön kokonaisturvallisuuden edistämiseksi, syinä ainakin:
 - aito sitoutuminen uuden toimintatavan kehittämiseen
 - henkilöstön ottaminen mukaan kehittämistyöhön
 - säännöllinen tiedottaminen ja aiheen esillä pitäminen
- MPiA:lla ja Nokian Renkailla ei saavutettu järjestelmällistä toimintaa, syinä ainakin:
 - heikko taloudellinen ajanjakso -> yritykset keskittyvät ydintoimintoihinsa
 - avainhenkilön vaihtuminen kesken hankkeen
 - toiminnan kehittämisen painopiste voimakkaasti työturvallisuudessa -> keskittyminen sen parantamisessa

Tiedonkeruun tulokset

Yritys	Tiedonkeruujärjestelmä	Kuinka monta ilmoitusta/ kyselyvastausta saatiin kerättyä yhteensä	Kuinka monesta tapaturmasta saatiin kerättyä tietoa	Arvio tiedonkeruun onnistumisesta hankkeen aikana
MPIA	Paperisen ilmoituksen palauttaminen	0	0	Epäonnistui
MPIA	Kysely	34	9	Onnistui kohtalaisesti
Neste Oil	Kerran vuodessa toteutettu kysely	857	189	Ensimmäisellä toteutuskerralla onnistui hyvin, toisella toteutuskerralla vain kohtalaisesti
Nokian Renkaat	KELA:n lomakkeen täyttämiseen pohjautunut tiedonkeruu	101	101	Onnistui hyvin
Sandvik	Vaaratilannetietokantaan sulautettu tiedonkeruu	51	25	Onnistui kohtalaisesti

Henkilöstön suhtautuminen tiedonkeruuseen

Väittämä: Tiedon kerääminen vapaa-ajan tapaturmista on tärkeää ja hyödyllistä

Yritys	Samaa mieltä	Eri mieltä
Neste Oil	86 %	14 %
MPiA	77 %	23 %
Sandvik	75 %	25 %

Toteutettuja edistämistoimenpiteitä

Sandvikin edistämistoimenpiteet

Vapaa-ajan turvallisuus mukana koko henkilöstön turvallisuuskulttuurikoulutuksessa

Käsityötaturmakampanja

Heijastinkampanja

Design sammutuspeite ja palovaroitin joululahjana

Vapaa-ajan turvallisuus mukana työturvallisuuskorttikoulutuksessa

Parhaan vaaratilannehuomion palkitseminen, palkintoina esimerkiksi pyöräilykypärä ja urheilukassi

Tietoiskut turvallisuustuokioissa ja infomonitoreissa (esimerkiksi renkaiden vaihto)

Paloturvallisuuspäivä

(paloturvallisuustuotteiden esittely ja myynti)

Neste Oilin edistämistoimenpiteet

Paloturvallisuuspäivä

Putoamisvaljaiden lainausmahdollisuus

Säännöllinen ajankohtaisista vapaa-ajan turvallisuuteen liittyvistä asioista tiedottaminen yrityksen intranetissä

Turvakenkien kampanjapäivä

Polkupyöräturvallisuuden kampanjapäivä

Talvirenkaiden kampanjapäivä

Heijastinpäivä

Sattuneiden vapaa-ajan tapaturmien käsittely ja niistä oppiminen Lesson Learned toimintatavan kautta

Vaikutusten seurannan kyselyn tuloksia (1/2)

Miten suhtaudut työnantajan halukkuuteen edistää vapaa-ajan turvallisuutta?

Yritys	Positiivisesti	Neutraalisti	Kielteisesti
Neste Oil	83 %	11 %	6 %
Nokian Renkaat	30 %	61 %	9 %
MPiA	67 %	30 %	3 %
Sandvik	71 %	26 %	3 %

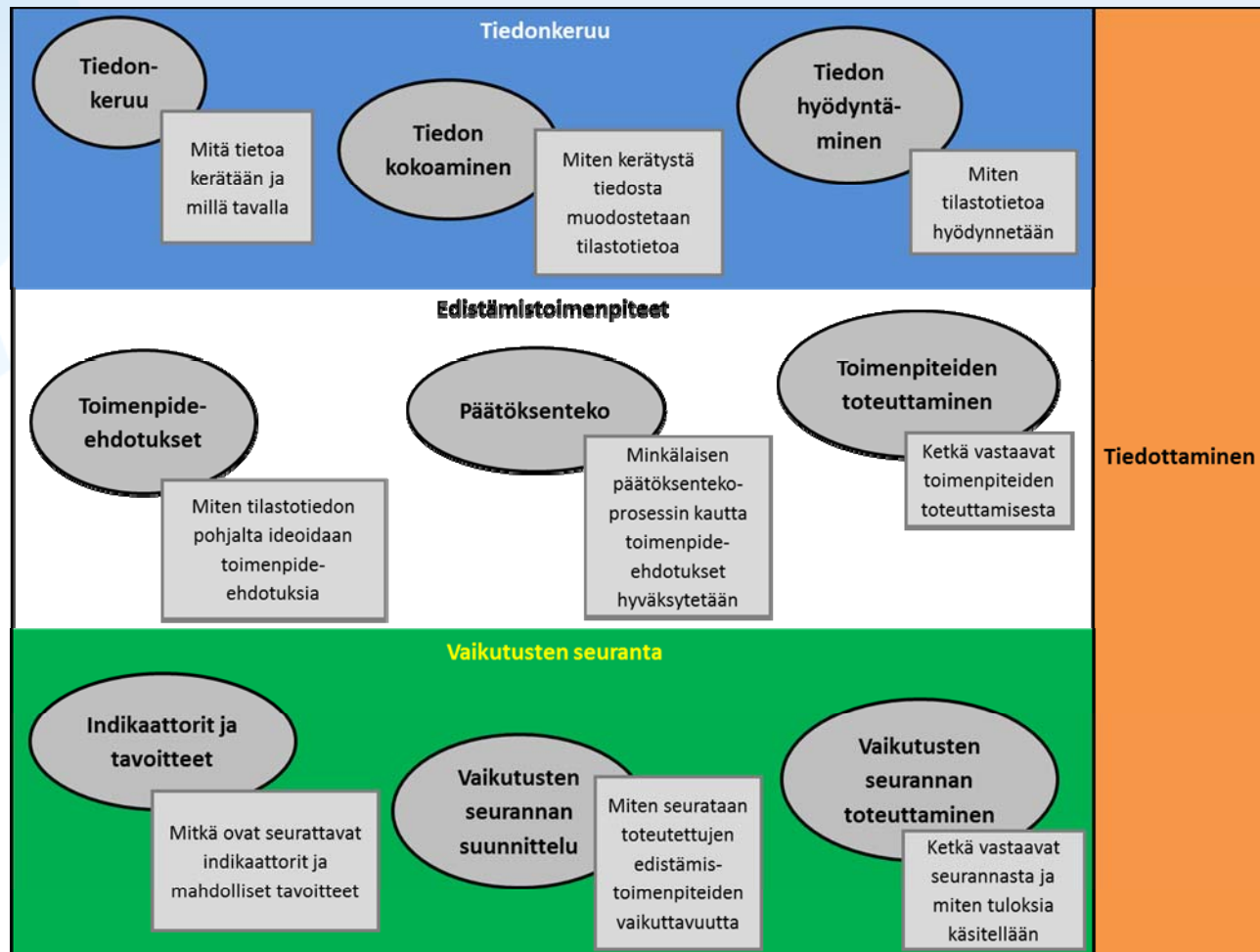

Vaikutusten seurannan kyselyn tuloksia (2/2)

Väittämä: Kiinnitän nykyään vapaa-ajan turvallisuuteen enemmän huomiota kuin ennen		
Yritys	Samaa mieltä	Eri mieltä
Neste Oil	85 %	15 %
Sandvik	88 %	12 %
Väittämä: Tietämykseni vapaa-ajan riskeistä on lisääntynyt viimeisen kahden vuoden aikana		
Yritys	Samaa mieltä	Eri mieltä
Neste Oil	74 %	26 %
Sandvik	73 %	27 %
Väittämä: Uskon, että oikealla tavalla toteutettu työnantajan tekemä vapaa-ajan turvallisuuden edistämistyö voi parantaa henkilöstön vapaa-ajan turvallisuutta		
Yritys	Samaa mieltä	Eri mieltä
Neste Oil	94 %	6 %
Maintpartner	81 %	19 %
Sandvik	95 %	5 %
Väittämä: Haluan yritykseni jatkavan ja edelleen kehittävän vapaa-ajan turvallisuuden edistämistyötä		
Yritys	Samaa mieltä	Eri mieltä
Neste Oil	92 %	8 %
Maintpartner	90 %	10 %
Sandvik	88 %	12 %

Suositus toimintatavaksi henkilöstön kokonaisturvallisuuden ja työhyvinvoinnin järjestelmälliseen edistämiseen (HEKOTE) (1/2)

Suositus toimintatavaksi henkilöstön kokonaisturvallisuuden ja työhyvinvoinnin järjestelmälliseen edistämiseen (HEKOTE) (2/2)

Järjestelmällinen, jatkuva ja suunnitelmallinen vapaa-ajan turvallisuuden edistäminen soveltuu erityisen hyvin niille yrityksille

- jotka ovat saaneet rakennettua vahvan työturvallisuuskulttuurin ja joilla työturvallisuustoiminnan taso on jo korkealla
- joiden toimialalla työpaikkatapaturmariskit ovat erittäin matalia ja siten henkilöstön tapaturmariskit painottuvat tavallistakin enemmän vapaa-ajan puolelle (esimerkiksi toimistotyö)
- joiden turvallisuustoiminta on jämähtänyt paikoilleen, minkä myötä siihen tarvittaisiin uusia virikkeitä ja ajatuksia (juuri näitä asioita vapaa-ajan turvallisuuden mukaan ottaminen voi tuoda)

Johtopäätökset

Johtopäätökset (1/2)

- Vapaa-ajan turvallisuuden ottaminen osaksi yrityksen turvallisuustyötä ja kokonaisturvallisuuden järjestelmällinen edistäminen on tämän hankkeen kokemusten mukaan mahdollista toteuttaa onnistuneesti yrityksessä.
 - silloin kun yrityksessä on oikeanlainen kulttuuri ja kun kokonaisturvallisuutta edistetään oikeilla tavoilla, yrityksen henkilöstön suhtautuminen vapaa-ajan turvallisuuden edistämiseen on positiivinen
- Hankkeen tulokset antavat viitteitä siitä, että positiivisia vaikutuksia vapaa-ajan turvallisuuteen on mahdollista saada työpaikoilla tapahtuvalla toiminnalla
 - loppukyselyssä niiden kohdeyritysten, joissa edistämistoimenpiteitä tehtiin eniten, henkilöstä suurin osa oli sitä mieltä, että heidän toimintansa oli hankkeen aikana muuttunut positiivisempaan suuntaan

Johtopäätökset (2/2)

- **Kaikki yritykset halusivat jatkaa hankkeen päättymisen jälkeenkin kokonaisturvallisuuden kehittämistä**
 - turvallisuusasioissa edistykselliset yritykset saattavat tulevaisuudessa enenevässä määrin ottaa turvallisuustoimintaansa mukaan myös vapaa-ajan turvallisuutta koskevia elementtejä

Kiitos mielenkiinnosta!

Loppuraportti internetissä:

www.tsr.fi -> tätä tutkitaan/on tutkittu -> hankenumero 111287

TTY:n julkaisuarkisto

<http://URN.fi/URN:ISBN:978-952-15-3373-0>

Vastaan mielelläni kysymyksiin myös tilaisuuden jälkeen:

toni.hyytinen@tut.fi

040 849 0353

